

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1040/2018
07.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарења људи из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Благоја Стефановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 91/17 од 09.11.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 1405/17 од 23.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 07.11.2018. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Благоја Стефановића, а поводом тог захтева за заштиту законитости, по службеној дужности, а на основу члана 489. став 2. Законика о кривичном поступку и у односу на окривљене ББ, ВВ и ГГ, **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу К 91/17 од 09.11.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 1405/17 од 23.02.2018. године, у погледу правне квалификације кривичног дела, и трошкова кривичног поступка, тако што Врховни касациони суд описане кривично-правне радње за које су окривљени АА, ББ, ВВ и ГГ, оглашени кривим, правно квалификује као кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/09), за које их применом одредби члана 4., 42., 45., 54. и 63. Кривичног законика **ОСУЂУЈЕ** и то окривљене АА, ББ и ВВ, на казне затвора у трајању од по две године и три месеца, а окривљеног ГГ на казну затвора у трајању од једне године и пет месеци у које време окривљенима АА и ББ, има се рачунати време проведено у притвору од 01.11.2016. године, а окривљенима ВВ и ГГ од 25.10.2016. године, и на основу члана 11. став 3. Законика о кривичном поступку трошкови кривичног поступка на које су окривљени обавезани да их солидарно плате првостепеном пресудом у износу од 51.276,76 динара, као и другостепеном пресудом у износу од 4.200,00 динара падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу К 91/17 од 09.11.2017. године, окривљени АА, ББ, ВВ и ГГ, оглашени су кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарења људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика и осуђени и то окривљени АА, ББ и ВВ, на казне затвора у трајању од две године, а окривљени ГГ на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци у које им се урачунава и време проведено у притвору и то АА и ББ од 01.11.2016. године а окривљенима ВВ и ГГ од 25.10.2016. године.

Истом пресудом на основу члана 87. КЗ у вези члана 350. став 5. КЗ, окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета ближе наведених у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 88. КЗ изречена је и мера безбедности – протеривања странаца из земље у трајању од пет година по правноснажности пресуде, стим што се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

Истом пресудом окривљени су обавезани да суду на име трошкова кривичног поступка плате солидарно износ од 51.276,76 динара као и на име паушала износ од по 10.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 1405/17 од 23.02.2018. године, усвојена је жалба Вишег јавног тужиоца у Нишу и преиначена пресуда Вишег суда у Нишу К 91/17 од 09.11.2017. године у делу одлуке о кривичној санкцији у односу на окривљене АА и ББ, тако да их је Апелациони суд за кривично дело за које су оглашени кривим првостепеном пресудом осудио на казне затвора у трајању од по две године и шест месеци у који се има урачунати време проведено у притвору од 01.11.2016. године, док су жалбе окривљених АА, његовог браниоца, ББ и његовог браниоца и браниоца окривљеног ВВ и браниоца окривљеног ГГ, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка настали пред Апелационим судом у Нишу у износу од 23.250.00 динара падају на терет буџетских средстава Апелационог суда у Нишу и исти се имају исплатити браниоцу окривљеног ВВ адв. Дарку Аранђеловићу у року од 60 дана по достављању другостепене пресуде.

Истом пресудом окривљени су обавезани и то: АА, ББ, ВВ и ГГ да Апелационом суду у Нишу плате паушал у износу од 10.000,00 динара и као и да на име трошкова кривичног поступка солидарно плате износ од 4.200,00 динара и посебно окривљени ВВ износ од 23.250,00 динара на име одбране од стране браниоца по службеној дужности на претресу одржаном пред Апелационим судом у Нишу 23.02.2018. године све у року од 60 дана по достављању другостепене пресуде.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног АА, адв. Благоја Стефановић, поднео је захтев за заштиту законитости, у коме истиче да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на штету окривљеног са образложењем да је суд применио кривични законик који је важио у време доношења одлуке, а који је строжији по окривљеног, а не кривични законик који је важио у време извршења кривичног дела, па да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се није могао применити, што би представљало повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, као и да је повређен закон у односу на трошкове кривичног поступка на које су окривљени обавезани солидарно да плате, у односу на тумаче и преводиоца, чиме се указује на повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је закон за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА адв. Благоја Стефановића, је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Благоја Стефановића, указује да у погледу кривично правних радњи окривљеног у конкретном случају није примењен закон који је блажи за учиниоца, то јест да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ.

Одредбом члана 5. став 1. КЗ прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а ставом 2. истог члана, да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Из изреке првостепене пресуде произилази да су окривљени АА, ББ, ВВ и ГГ, кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, извршили дана 25.10.2016. године, када је важио кривични законик („Службени гласник РС“ број 72/09), за које је била прописана казна затвора од једне до десет година. Међутим, из образложења другостепене пресуде на страни десет став први произилази да је суд приликом одлучивања о казни применио кривични законик који је важио у време доношења одлуке, то јест кривични законик „Службени гласник РС“ 94/16, према коме је за наведено кривично дело прописана казна затвора од две до дванаест година.

Стога, по налажењу Врховног касационог суда, закон који је важио у време извршења кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим („Службени гласник РС“ 72/09) је у конкретном случају повољнији за окривљене у односу на

закон који је на окривљене примењен и важио у време доношења побијаних пресуда, имајући у виду прописане казне за наведено кривично дело, па су судови примењујући на окривљене строжији закон учинили повреду одредбе члана 5. КЗ и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљених, како се то основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд, усвајајући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Благоја Стефановића, као основан преиначио побијане правноснажне пресуде у односу на окривљеног АА, а по службеној дужности у односу на окривљене ББ, ВВ и ГГ, сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП, и нашао да се у радњама окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, стичу законска обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/09).

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је одлучујући о кривично-правној санкцији према окривљенима, на основу члана 4., 42., 43., 45., 54. и 63. КЗ окривљене АА, ББ и ВВ осудио на казне затвора у трајању од по две године и три месеца, а окривљеног ГГ на казну затвора у трајању од једне године и пет месеци, у које казне им се применом члана 63. КЗ урачунава и време проведено у притвору као у изреци ове пресуде.

При одмеравању казне, Врховни касациони суд је имао у виду све околности из члана 54. КЗ као правилно утврђене у редовном поступку, па је нашао да овако изречене казне затвора окривљенима сразмерне су степену њихове кривице и нужне да изразе друштвену осуду за кривично дело у питању, али довољне за остваривање прописане сврхе кажњавања (члан 4. став 2. КЗ).

Одредбом члана 11. став 3. ЗКП, прописано је да странке, сведоци и друга лица која учествују у поступку имају право да у току поступка употребљавају свој језик и писмо, ако се поступак не води на њиховом језику, иако, након поуке о праву на превођење, не изјаве да знају језик на коме се поступак води и да се одричу права на превођење, обезбедиће им се на терет буџетских средстава превођење онога што они или други износе, као и превођење исправа и другог писаног доказног материјала.

Имајући у виду да су окривљени АА, ББ, ВВ и ГГ, првостепеном пресудом обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 51.276,76 динара и то на име трошкова који су настали пред Основним судом у Алексинцу у износу од 37.333,82 динара – трошкови превођења и довођења из КПЗ у Ниш, као и трошкове настале пред Вишим судом у Нишу (превођење од стране судског тумача за бугарски језик у току поступка и трошкове три довођења из КЗП Ниш одељење притвора на главни претрес по 400,00 динара) у износу од 13.942,94 динара, а у укупном износу од 51.276,76 динара, а другостепеном пресудом између осталог и у износу од 4.200,00 динара на име присуства тумача за бугарски језик пред Апелационим судом у Нишу дана 23.02.2018. године, то су првостепени и другостепени суд сходно одредби члана 11. став 3. ЗКП морали

изрећи да наведени трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Међутим, првостепени и другостепени суд супротно наведеној одредби обавезали су окривљене да солидарно носе наведене трошкове кривичног поступка.

Поступајући на овај начин, првостепени и другостепени суд су повредили одредбе члана 11. став 3. ЗКП у вези члана 441. став 4. ЗКП на штету окривљених.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић